

С кръгла маса на историческа тематика завършиха мероприятията за празника на Свиленград

Сряда, 21 Октомври 2026

Кръгла маса на тема „Съдбата на Западна Тракия и Първата световна война“ организира Исторически музей – Свиленград. С това събитие завърши програмата за празника на града. В залата на музея се събраха ученици, учители, граждани. Разговорът по темата откри директорът на музея Елена Митева, която припомни несретната съдба на тракийските българи-бежанци от Източна и Западна Тракия, чиито наследници са жителите на Свиленград. „Нашите предци са оставили зад гърба си родните домове, земи, имущество, гробовете на близките си, за да започнат живота отново тук, в Свиленград, на голата поляна, но в границите на Родината. Искали са само хляб и земя, за да съграждат отново. Тяхната история трябва да се помни, каза музейният директор и представи участниците в кръглата маса: проф. дин Светлозар Елдъров и най-младият свилеградски историк и шахматист осмекласникът Атанас Вангелов, учителите по история Димитър Гилев, Христинка Парушева, Ангел Ангелов и др.

Професор Светлозар Елдъров представи доклад на тема „Съдбата на Западна Тракия по време на Първата световна война“. Той обоснова тезата, че трите събития през 1913 г. – „Престъпното безумие“ от 16 юни, катастрофалната Междусъюзническа война и Цариградския договор от 16/29 септември – фатално преобръщат историческия път на България и предрежават бъдещето на тази историко-географска област. Професорът направи задълбочен анализ на българо-турските преговори, в които участват не само официалните представители на двете държави, но също дейци на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО) и Гюмюрджинската турска автономия, наричана още „Временно тракийско правителство“ или „Независимо западнотракийско управление“. Това е решителната крачка, която преобръща геополитическата траектория на страната и я нарежда между Германия, Австро-Унгария и Османската империя. С този избор България се оказва сред губещите в Първата световна война. Лекторът разказа и за създаването и бойните действия на 10-а Беломорска дивизия и отбраната на беломорския бряг. За съжаление несполучливите геополитически

избори на правителството на Васил Радославов предопределят втората национална катастрофа, която лишава България от излаз на открито море и удължава страданията на тракийските българи.

Професор Елдъров посвети лекторията си на паметта на проф. Стайко Трифонов. Той изтъкна неговия принос към обогатяването на научното познание за Тракия и тракийските българи, без който нито едно ново изследване не може да се осъществи.

Ученикът Атанас Вангелов представи своите научни проучвания относно средновековните пътища и селища в региона на Свиленград - важни в стратегическо и търговско отношение. Младият историк сподели, че черпи информация не само от научни публикации на съвременни историци и средновековни извори, но и на място обхожда описваните землища и прави свои научни изводи. Директорът на музея обяви, че тази негова разработка ще бъде включена в сборника, посветен на крепостта „Букелон“ и района на село Маточина.

